

Satversmes tiesa

Preses relīze

• Lieta Nr. 2022-03-01 •

25.01.2022.

Ierosināta lieta par Civilprocesa likuma normām, kas neparedz iespēju vispārējās jurisdikcijas tiesām atcelt šķīrējtiesu spriedumus

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2022. gada 25. janvārī ierosināja lietu “Par Civilprocesa likuma 534., 534.¹, 535., 536. un 537. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”.

APSTRĪDĒTĀS NORMAS

- Apstrīdētās normas ir ietvertas Civilprocesa likuma 66. nodaļā par šķīrējtiesas nolēmuma izpildi. Civilprocesa likuma 534. pants noteic kārtību, kādā iesniedzams pieteikums par izpildu raksta izsniegšanu pastāvīgās šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei. Civilprocesa likuma 534.¹ pants reglamentē šāda pieteikuma nosūtīšanu lietas dalībniekiem. Civilprocesa likuma 535. pants noteic kārtību, kādā pieteikums ir izlemjams, bet 536. pantā ir noteikti izpildu raksta izsniegšanas pastāvīgās šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei atteikuma pamati. Visbeidzot Civilprocesa likuma 537. pants noteic tiesiskās sekas atteikumam izsniegt izpildu rakstu.

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMA

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmais teikums: “Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu.”

LIETAS FAKTI

Lieta ierosināta pēc Krievijas Federācijā reģistrētas sabiedrības ar ierobežotu atbildību “VZAIMNIJ KREDIT” (turpmāk – pieteikuma iesniedzēja) pieteikuma. Latvijā reģistrēta šķīrējtiesa ir taisījusi spriedumu, ar kuru no pieteikuma iesniedzējas par labu

kreditoram piedzīts aizdevums un līgumsods. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka tā nekad nav slēgusi nekādus darījumus ar kreditoru, kā arī nav bijusi informēta par šķirējtiesas procesu un nav tajā piedalījusies. Par minēto šķirējtiesas spriedumu pieteikuma iesniedzēja uzzinājusi no Krievijas Federācijas tiesu informatīvās sistēmas, kurā bija publicēts paziņojums, ka Sanktpēterburgas arbitrāžas tiesā tiks izskatīts jautājums par šķirējtiesas sprieduma atzīšanu un izpildi Krievijas Federācijā.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka Civilprocesa likums noteiktos gadījumos paredz iespēju tiesai atteikt izsniegt izpildu rakstu pastāvīgās šķirējtiesas sprieduma piespiedu izpildei, bet ne to atcelt. Šķirējtiesas spriedumam esot spēkā, pat ja Latvijā tā izpilde tiek atteikta, kreditors varot lūgt sprieduma izpildi citā valstī. Nepastāvot šķirējtiesas sprieduma atcelšanas mehānismam situācijā, kurā Pieteikuma iesniedzēja nemaz neesot ar šķirējtiesas līgumu atteikusies no konkrētās lietas izskatīšanas vispārējās jurisdikcijas tiesā, Pieteikuma iesniedzējai tiekot liegtas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz pieeju tiesai.

TIESAS PROCESS

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz **2022. gada 25. martam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

- Lietas sagatavošanas termiņš ir **2022. gada 27. jūnijs**.

Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

- Lēmums par lietas ierosināšanu pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2022/01/2022-03-01_lemums_par_ierosinasanu.pdf

Relīze sagatavota, lai informētu sabiedrību par Satversmes tiesas darbu. Detalizētāka informācija par Satversmes tiesas aktualitātēm, ierosinātajām un izskatītajām lietām pieejama Satversmes tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv. Aicinām sekot līdzī informācijai arī tiesas *Twitter* kontā [@Satv_tiesa](https://twitter.com/Satv_tiesa) un tiesas *Youtube* [kanālā](#).

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803

Video par [Satversmes tiesu](#).

